

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

3.12.2024 Dnro: EURA 2021/405243/09
02 01 01/2024/POPELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Saariselän matkailukeskuksen elinvoimaa tukevat investoinnit

Hakijan virallinen nimi

Inarin kunta

Hakemusnumero

405243

Saapumispäivämäärä

19.11.2024

Alkamispäivämäärä

01.01.2025

Päätymispäivämäärä

31.12.2026

Viranomainen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

INFRA- hankkeiden haku v. 2024 (Syksy) Pohjois-
Pohjanmaalla ja Lapissa

Hakuilmoituksen tunnus

POPELY-050

Käsittelijä

Tiina Irmeli Pelimanni

Toimintalinja

3 Saavutettavampi Suomi

Erityistavoite

3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Tukimuoto

Liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyvä investointihanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Saariselän matkailukeskuksen elinvoimaa tukevat investoinnit -hankkeella on tavoitteena varmistaa, että Saariselän matkailukeskuksen infra tukee kestäväällä tavalla kasvavaa matkailijamäärää ja että pääsy palveluihin on sujuvaa ja turvallista ja palvelut ovat mahdollisimman saavutettavat. Esitettävät investoinnit tukevat Saariselän toimintojen kehittämistä kokonaisuutena. Hankkeen investoinnit kohdennetaan sellaisiin liikenteen ja logistiikan kohtiin, jotka eivät nykyisellään enää palvele alueella liikkumista. Toteutettavilla investoinneilla yhdistetään Saariselän keskustan ja nelostien länsipuolen sekä Laanilantien suunnan palvelut toimivaksi kokonaisuudeksi, mikä tukee toiminnan laajentamista asemakaavatonttien osalta tulevaisuudessa.

Alueen kokonaisuus muodostuu matkailupalveluista ja muusta liiketoiminnasta (kaupat, ravintolat), ja rajautuu nelostien molemmin puolin. Saariselän kyläkeskus on elinkeinoelämän keskus, jonka tuntumaan keskitetään infra sekä matkailu- ym. palvelut, jotta ympäröivät alueet säilyisivät mahdollisimman koskemattomina. Ilman toimivia kulkuväyliä ja infraa liiketoiminnan kehittämispotentiaalia ei pystyttäisi hyödyntämään. Saariselän alueen kehittäminen on tarpeen alueen matkailun vetovoiman ja kilpailukyvyyn varmistamiseksi myös tulevaisuudessa. Alueen matkailijamäärät ovat kasvaneet viime vuosina, erityisesti kansainvälisten matkailijoiden osalta. Tällä hetkellä infran kehittymättömyys hidastaa elinkeinoelämän kasvua alueella.

Hankkeella varmistetaan se, että eri tavoilla liikkuvat henkilöt huomioidaan liikennejärjestelyissä aiempaa turvallisemmin. Hankkeella tuetaan kävelyn ja pyöräilyn infraa ja pyritään rajaamaan autolla liikkumisen tarvetta kyläkeskuksessa mahdollisimman vähäiseksi. Hankkeella tuetaan Saariselän kyläkeskuksen ja sen välittömän ympäristön kehittämistä ympäröivälle luonnolle kestäväällä tavalla.

Hankkeessa toteutetaan seuraavat kehittämisinvestoinnit:

- 1) Saariseläntien linja-autopysäkki ja katos
- 2) Kiveliöntien kevyen liikenteen väylä
- 3) Saariseläntien ja Laanilantien risteysalueen kehittäminen

Hanke toteutetaan 11/2024-12/2026 välisenä aikana. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 819 207€, josta avustuksen osuus on 48,83% eli 399 999€

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeessa toteutetaan seuraavat toimenpiteet Saariselällä:

- 1) Saariseläntien linja-autopysäkki ja katos (toteutus 11/2024-)

Uudesta Kuukkelin kauppakeskuksesta tulee Saariselän liikenteen solmukohta ja keskus, jonne saapuu matkailijoita bussilla, omilla autoilla sekä pyörällä ja kävellen. Investoinnilla tuetaan kylän saavutettavuutta ja lisätään alueella liikkumisen turvallisuutta. Hankkeessa rakennetaan uusi laajennettu bussipysäkki, jonne tulee katos infotauluineen. Kauppakeskus tarjoaa matkailijoille kauppa- ja ravintolapalvelujen lisäksi jatkossa matkatavaroiden säilytystä, välinevuokrausta ja paikan, jossa odottaa lentokenttäkuljetusta. Infotaulu kertoisi alueen palveluista, bussiyhteyksistä ja lentokoneiden lähtöaikatauluista. Alueen ja sen matkailu- ym. yritysten saavutettavuus paranisi uuden laajennetun ja katetun linja-autopysäkin myötä merkittävästi.

- 2) Kiveliöntien kevyen liikenteen väylä (toteutus 2025 aikana)

Kiveliöntiellä on uusia parin vuoden aikana avattuja yritystoiminnan liiketiloja ja vapaita liiketontteja, joille on tarkoitus jatkossa ulottaa uutta yritystoimintaa. Jalankulkuväylää ei liiketonteille tällä hetkellä ole lainkaan, mikä aiheuttaa jalankulkijoille turvallisuusriskin. Ajoneuvoliikenne alueella on vilkasta.

Jatkossa Kuukkelin kauppakeskuksen avauduttua ajoneuvo- ja muu liikenne alueella tulevat kasvamaan merkittävästi.

Toimenpiteellä parannetaan kaikkien tiellä liikkujien, erityisesti jalankulkijoiden turvallisuutta.

- 3) Saariseläntien ja Laanilantien risteysalueen kehittäminen (toteutus 2026)

Risteysalueen uudelleenlinjauksella selkeytetään toimintoja ja eheytetään olemassa olevaa aluetta. Tulevaisuudessa Saariselän matkailuelinkeino laajenee kyläkeskuksen ja Laanilan alueen välillä kyläkeskukselta etelään. Alueelle voidaan tehdä uusi aluevaraus liiketonteille valtatie 4 välittömään läheisyyteen, mikä parantaisi jatkossa Saariselän yritysten näkyvyyttä valtatieltä etelän suunnalta tultaessa. Matkailuliiketoiminnalle ollaan laajentamassa/rakentamassa uutta majoitusliiketoimintaa Laanilantien varteen, minkä vuoksi risteysalueen liikennejärjestelyjä on välttämätöntä kehittää. Alueella on voimassa oleva asemakaava vuodelta 1993. Asemakaavaa on tarkoituksenmukaista päivittää hankkeen yhteydessä vastaamaan tehokkaampaa Saariselän keskusta-alueen käyttöä liiketoiminnan edellytyksien ja tontitarjonnan parantamiseksi.

Tien varteen sijoittuvalla ns. Urkinpuiston alueella on suunniteltu jatkossa tasaista hiihtoharjoittelualetta, jonka saavutettavuutta investointi tukisi. Saariselän matkailuyritykset järjestävät ohjelmopalveluna

hiihto-opetusta ja hiihtokoulua kansainvälisille (ja kotimaisille) asiakkaille. Nykyinen reittien lähtöpaikka Lutontielle ei sovellu alkeisopetukseen suurten korkeuserojensa vuoksi. Nykyinen lähtöportti on muutoinkin pullonkaula erilaisille alueella liikkujille. Lähtöportin kautta kuljetaan Aurora -tuvan kävelyreiteille, lähdetään hiihto- ja talvipyöräilyreiteille ja jatkossa kuljetaan myös Metsähallituksen ylläpitämään latukahvilaan. Liikennemäärät lähtöportilla ovat kasvusuunnassa, minkä vuoksi matkailuyritysten mahdollisuudet järjestää alkeisopetusta lähtöportilta tulee vaikeutumaan entisestään, minkä vuoksi toiminto on tarpeen siirtää muualle. Hiihtoharjoittelualue olisi matkailuyritysten ohjelmalvelujen lisäksi käytettävissä myös erilaisten tapahtumien ja kilpailujen järjestämiseen. Tämä edistäisi kunnan tavoitetta lisätä ympärivuotista matkailua ja tapahtumatuotantoa Saariselällä. Näitä kehittämisskaskelia ei voida toteuttaa ilman risteysalueen kehittämistä ja tien oikaisua.

Toimenpiteet 1-3 muodostavat kehittämiskokonaisuuden. Hankkeen seuraavassa vaiheessa on tarkoitus suunnitella nelostien alittava uusi kevyen liikenteen alikulkuratkaisu yhdessä ELY-keskuksen kanssa, mikä tukisi nelostien länsipuolisen alueen kehittämistä ja liittämistä paremmin Saariselän kyläkeskuksen liikennematkaisuun. Kevyen liikenteen alikulkuratkaisu tukisi tätä kokonaissuunnitelmaa. Alikulkuratkaisu ei sisälly nyt esitettyihin investointeihin.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeesta laadittu suunnitelmat ja arvio kokonaiskustannuksista. Hanke sisältää vaikuttavuudesta selkeät perustelut ja kokonaisrahoituksen toteutumisen.

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Lappi

Kunnat

Inari

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 1,5 % investointi
Palkkakustannusten ilmoitustapa	
Matkakustannusten ilmoitustapa	
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Investoinnit	807 100	807 100	
Flat rate 1,5 % investointi	12 107	12 107	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	819 207	819 207	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	399 999	399 999	48,83
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	419 208	419 208	51,17
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	819 207	819 207	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Toimenpiteet soveltuvat Toimintalinja 3 erityistavoitteeseen 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen. Hanke soveltuu hyvin haettuun hakuun vaikuttavuuksien puolesta. Hanke tukee matkailualan yritysten saavutettavuutta ja parantaa erityisesti kevyemmän liikenteen käyttömahdollisuuksia ja turvallisuutta

Hankkeen myötä myös muilla kuin autoilla liikkuvien mahdollisuudet liikkua alueella ja hyödyntää alueen matkailuyritysten palveluita paranee huomattavasti.

Hankkeella on myös merkittävä vaikutus liikenneturvallisuuteen, koska matkailijoiden kävijämäärät kasvavat alueella ja alueelle kaavoitetaan uusia rakennusalueita matkailuyritysten käyttöön. Hanke kohdentuu matkailualueen vilkkaimpiin osiin, jossa liikenteen sujuvuudella ja turvallisuudella on merkitystä.

Tien välittömässä läheisyydessä on myös merkittävät ohjelmapalvelu- ja muut ulkoilureitit ja investointi parantaa myös näiden saavutettavuutta, toteuttamismahdollisuuksia ja edistää erityisesti liikenneturvallisuutta.

Hankkeen hyödyt edistävät 34 matkailuyrityksen liiketoimintaa ja parantavat näiden saavutettavuutta erityisesti ja palveluiden tuottamista. Hankkeen on arvioitu lisäävän myös pkyritysten investointeja 30 miljoonan edestä sekä myös kunnan muita panostuksia matkailuun alueella. Hakija on toimittanut kyseisistä yrityksistä ja hankesuunnitelmista listan käsittelijälle.

Hanke on saanut 11.11.2024 pidetyssä pisteytyskokouksessa 39 pistettä /52 pisteestä. Hanketta esitetään rahoittavaksi toimintalinjan 3 erityistavoitteesta 3.1.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 819207€, josta avustusosuus (hakijan hakenut)48,83% eli 399 999€. Hankkeen vaikuttavuuskerroin on (yritysten investointimäärä/avustusmäärä) 30M€/399 999€=75

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanketta esitetään rahoittavaksi toimintalinjan 3 erityistavoitteesta 3.1. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 819 207€, josta avustusosuus 48,83% eli 399 999€.

Hanke on pisteytetty pisteytyskokouksessa 11.11.2024

Esitelty päätöksentekijälle 5.12.2024

Lapin sihteeristön hanketyöryhmässä esittely 10.12.2024

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä esittely 17.12.2024

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä